

Lamdeinu

Study in Depth. Be Inspired.

**Searching for Holiness:
Shirat HaYam in Bible and Prayer**

Dean Rachel Friedman

Lamdeinu

1 Structure of Shirat HaYam: Exodus 15: 1-18

- 1-6 General introduction – the victory and glory of G-d
- 7-11 Detailed description of events at the Red Sea
- 12-16 Immediate consequences of victory at the Sea
- 17-18 Outcomes in the distant future of the event at the Sea

2 Structure of Book of Exodus

- 1-14 Oppression and Exodus
- 15 Song of the Sea
- 15:22-17 Journey begins
- 18-24 Revelation at Mt. Sinai
- 26-31 Commandment to build the Mishkan (Tabernacle)
- 32-34 Sin of the golden calf
- 35-40 Construction of the Mishkan

3 Ramban's Introduction to the Book of Exodus

רמב"ן
השלים הכתוב ספר בראשית שהוא ספר היצירה בחדוש העולם ויצירת כל נוצר, ובמקרי האבות כולם שהם כענין יצירה לזרעם¹, מפני שכל מקריהם ציווי דברים לרמוז להודיע כל העתיד לבא להם, ואחרי שהשלים היצירה התחיל ספר אחר בענין המעשה הבא מן הרמזים ההם, ונתיחד ספר ואלה שמות בענין הגלות הראשון הנגזר בפירוש² וכגאולה ממנו, ולכן חזר והתחיל בשמות יורדי מצרים ומספרם אף על פי שכבר נכתב זה³ בעבור כי ירידתם שם הוא ראשית הגלות כי מאז הוחל, והנה הגלות איננו נשלם עד יום שובם אל מקומם ואל מעלת אבותם ישוּבו, וכשיצאו ממצרים אף על פי שיצאו מבית עבדים עדיין יחשבו גולים כי היו בארץ לא להם⁴ נבוכים במדבר⁵, וכשבאו אל הר סיני ועשו המשכן ושב הקדוש ברוך הוא והשרה שכינתו ביניהם אז שבו אל מעלת אבותם שהיה סוד אלוה עלי אהליהם⁶, והם הם המרכבה⁷ ואז נחשבו גולים, ולכן נשלם הספר הזה בהשלימה ענין המשכן ובהיות כבוד ה' מלא אחר חמיד⁸.

4 R. Ovadiah Seforno's Introduction to the Book of Exodus

ספר שמות

וסיפר בספרו השני, כי מאז החל זרע ישראל לחלל בריח אבותם במצרים, כאשר העיד יחזקאל באמרו (כ ח): "ליכרו בי ולא אכר לשמות אלי, איש שקוצו עינו לא השליכו, ואת גלולי מצרים לא עזבו, ואומר לשפוך חמתי עליהם, לכלות אפי בהם בתוך ארץ מצרים" — היו לעבדים בפרך, עד אשר שבו קצתם והחפילו, ומלאך פנו הגשיעם.

וסיפר ראשונה כי כאשר חפץ ביקרם דיבר אליהם פעם בפנים²⁶ (דברים ה ד), ובוה וכו' אל עני רוחני וזולתו בהר חורב, והמה מרו והתנעלו את עדיים (שמות לג ו), וסלקו שכונה מאחם.

וסיפר שנית כי בכל זאת לא חזל האל יתברך לתקן עניינם באופן מה לשכנו בתוכם, וצוה על מלאכת המשכן וכלים ותיקון כהנים לעבודתם, ובוה השיב שכונתו לתוכם אחר תכלית-הקלקול והיאוש, ובכן סיים ספרו השני.

5 Onkelos on Exodus 15:2

שמות טו בשלח

קפכ

ב וְיָקְבוּ רַגְלֵהּ בַּיָּם:
לִישׁוּעָה

עֵינַי וְנִמְרַת יְהוָה לִי

אֱלֹהֵי

יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֲנֹהִי

וְרַבְּבֵיהּ נְמָא - קְנִימָא:
ב. תוקפי וחושבנותי
דחילא יי, אָמַר בְּמִימְרֵיהּ
וְהָנָה לִי לְפָרִיק, וְיִין אֱלֹהֵי
וְאֲבִי לִיהּ מְקַדֵּשׁ, אֱלֹהֵא

6 R. Abraham Ibn Ezra on Exodus 15:2

(ב) עוי וזמרת, אמר ר' משה הכהן הספורי³⁹, כי נקמץ וזמרת ראביע שפירושו וזמרת, וכן אם אתן שנת לעיני (תהלים קלב ד). ועל הקצר דעתי, שהוא סמוך, וכן הוא עוי וזמרת וזמרת השם⁴⁰, והטעם בשם הזה אעזו ואותו אזכור⁴¹, כי היה לי לישועה. זה אלי ואנוהו, כדברי המחרגם ארמית⁴², והטעם זה הוא אלי ואני ארצה לעשות לו נוה שידור עמי לעולם. ואמר הגאון⁴³, שטעמו אָנְהָה אליו. וזה הפך הכתוב. זה הוא אלהי אבי, ולעד ארוממנהו.

39 בן גיקטילא, מוקדק פרשן ומסורר.
40 בורך מושך עצמן ואחר עמו.
41 נ"א אוטה. 42 אונקלוס. 43 ר"ט ג.

7 Seforno on Exodus 15:2

ספורנו לי לישועת, כאמרו "ונודעה יד ה' את עבדיו, וזעם את אויביו"
(ישעי' סו יד). זה אלי, הוא הנצחי והקדמון אצלי, אשר בהכרח
יעלו כל סיבות הנפסדים אליו, וממנו תהיה נצחיות התמדתם.
ואנחנו, אעשה נוח לשכנו²⁶ בחוכנו, וכו' אחפלל אליו בלבד
ואעבוד כראוי למטיב ומריע, כאמרו "ויחפלל-אליו ויאמר

8 Shirat Hayam: Song of the Sea – See next page
Exodus 15: 1-18

15

Then Moses and the Israelites sang this song to the LORD. They said:

I will sing to the LORD, for He has triumphed gloriously;
 Horse and driver He has hurled into the sea.
 The LORD^a is my strength and might;^b
 He is become my deliverance.
 This is my God and I will enshrine^c Him;
 The God of my father, and I will exalt Him.
 The LORD, the Warrior—
 LORD is His name!
 Pharaoh's chariots and his army
 He has cast into the sea;
 And the pick of his officers
 Are drowned in the Sea of Reeds.
 The deeps covered them;
 They went down into the depths like a stone.
 Your right hand, O LORD, glorious in power,
 Your right hand, O LORD, shatters the foe!
 In Your great triumph You break Your opponents;
 You send forth Your fury, it consumes them like straw.
 At the blast of Your nostrils the waters piled up,
 The floods stood straight like a wall;
 The deeps froze in the heart of the sea.
 The foe said,
 "I will pursue, I will overtake,
 I will divide the spoil;
 My desire shall have its fill of them.
 I will bare my sword—
 My hand shall subdue them."
 You made Your wind blow, the sea covered them;
 They sank like lead in the majestic waters.
 Who is like You, O LORD, among the celestials;^d
 Who is like You, majestic in holiness,
 Awesome in splendor, working wonders!
 You put out Your right hand,
 The earth swallowed them.
 In Your love You lead the people You redeemed;
 In Your strength You guide them to Your holy abode.
 The peoples hear, they tremble;
 Agony grips the dwellers in Philistia.
 Now are the clans of Edom dismayed;
 The tribes of Moab—trembling grips them;
 All the dwellers in Canaan are aghast.
 Terror and dread descend upon them;
 Through the might of Your arm they are still as stone—
 Till Your people cross over, O LORD,
 Till Your people cross whom You have ransomed.
 You will bring them and plant them in Your own mountain,
 The place You made to dwell in, O LORD,
 The sanctuary, O LORD, which Your hands established.
 The LORD will reign for ever and ever!

טו

אָנוּ וְשִׁיר־מִשְׁחָה וּבְיַי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ
 לֵאמֹר* אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָאֹה סוּס
 וַיִּרְכְּבוּ רָמָה בָּיָם: וְיָרְכֹב וְזָמְרַת יְהוָה וְזָהִי־לִי
 לִישׁוּעָה יְהוָה אֱלֹהֵי וְאַנְוָהוּ אֲלֹתַי
 אָבִי וְאַרְמִמְנָהוּ: יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
 שְׁמוֹ: מִרַּפְּבַת פְּרִיעָה וְזָוְלוֹ יָרָה בָּיָם וַיִּמְבְּרַת
 שְׁלֹשֵׁי טַבָּעוֹ בְּיַם־סוּף: תַּהַמּוֹת זָבְסִימוּ יַרְדֵּי בְּמַצּוֹלֹת כְּמוֹ־
 אֲבֹן: יִמְיִנֶה יְהוָה נֶאֱדָרִי בַּפֶּה יִמְיִנֶה
 יְהוָה תִּרְעֶץ אוֹיְבָי: וַיִּבְרַח גְּאוֹנֵה תַהַרְס
 קַמְיָה: תִּשְׁלַח חֲרֹנֶךָ יֹאכְלֵמוּ פִּקְשׁ: וַיִּבְרַח
 אֲפִי־יָדָם נִעְרַמוּ מַיִם: וַיִּצְבּוּ כְּמוֹ־סֵד
 נְזִלִים: קָפְאוּ תַהַמּוֹת בְּלִבָּיָם: אָמֵר
 אוֹיְבֵי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
 בְּפִשִׁי אֶרְיֵק הַרְבֵּי תוֹרִישְׁמוּ יָדַי: יִשְׁפֹּת
 בְּרוּחֶךָ כְּסִטְמוּ יָם: צָלְלוּ כַּעֲפֹרֹת בְּמַיִם
 אֲדִירִים: מִי־כַמְכָּה* בְּאֵלֹם יְהוָה מִי
 כַּמְכָּה* נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ: נוֹרָא תַהַלֵּל עֲלֶיךָ
 פִּלְאֵי: נְטִייתָ יִמְיִנֶךָ תִּבְלַעְמוּ אֶרֶץ: וַיִּתִּיתָ
 בְּחֹסְדֶךָ עִמְרֵנוּ גְּאֵלָהּ: וַתִּלַּחַב בְּעֹזֶה אֱלֹהֵי־נוֹרָה
 קֹדֶשׁךָ: שְׁמַעְנוּ עַמִּים יִרְגָּזוּ: תִּיל
 אֲחוֹ יִשְׂרָאֵל פְּלִשְׁתִּים: אָנוּ וְנִבְהַלְלוּ אֱלֹהֵי־פִי
 אֲדוֹם: אֵילֵי מוֹאָב וְאַתְנַחְמוּ רַעַד: נְמַגּוּ
 כָּל יִשְׂרָאֵל כְּנָעַן: תִּפְּלַע עֲלֵיהֶם אֵימַתְהוּ
 וְפָחַד: בְּגִדְלֵךְ וְרוּעַף יָדַי כִּי־פָחַד עַד
 יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה: עַד־יַעֲבֹר עִמְרֵנוּ
 קָנִיתָ: תִּבְאָמוּ וְתִשְׁלַעְמוּ בְּתַר בְּזֹלְתֶךָ: מִכּוֹן
 לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֵלְתָהּ יְהוָה: מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנֵנוּ
 יָדִיךָ: יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

a Heb. Yah. b Others "song." c Others "glorify." d Others "mighty."